Mediji in osnovnošolci (7-12 let) v Sloveniji

Pomemben cilj na poti do razumevanja medijske pismenosti osnovnošolcev je kakovosten zajem podatkov osnovnošolcev v povezavi z mediji. Verjamemo, da za starostno skupino 7 do 12-letnih otrok starši lahko podajo razmeroma objektivno mnenje. Podatkovna zbirka tako vsebuje mnenja staršev otrok 1. do 6. razreda osnovnih šol v Sloveniji v okviru 68 spremenljivk (od tega 14 demografskih). V raziskavi je v obdobju med 20. 9. 2016 in 3. 11. 2016 sodelovalo 2.825 staršev iz celotne Slovenije. Podatkovna zbirka omogoča veliko možnosti različnih analiz na področju rabe medijev med otroci.
V okviru pridobivanja in analize podatkov smo izpostavili naslednje tematike:
1) raba medijev med osnovnošolci;
2) povprečna dnevna izpostavljenost medijem;
3) z mediji povezane aktivnosti osnovnošolcev;
4) raba družbenih omrežij;
5) objava informacij s strani otrok na spletu;
6) medijska vzgoja.
Raziskava je skupaj s prilogami objavljena na spletnih straneh projekta (www.pismenost.si).

Prisotnost, preverjanje informacij in omejitve s strani staršev osnovnošolcev (7 do 12-letnih otrok)
Starši (praktično vsi) navajajo, da postavljajo pravila ali omejitve glede tega, kaj njihov otrok sme gledati, zlasti glede nasilnih vsebin, vsebin z neprimernimi besedami in vsebin, ki so povezane s spolnostjo. Hkrati pa priznavajo zelo pogosto uporabo medijev brez prisotnosti odraslega.

Infrastrukturni program Fakultete za medije – zbiranje, vodenje in arhiviranje podatkov o medijski pismenosti
www.pismenost.si
info@pismenost.si
Podpira ARRS
po pog. 1000-16-2916
****
FAKULTETA ZA MEDIJE
Leskoškova 9E, Ljubljana
Tel: 01 5202 160
www.fame.si

MEDIJSKA PISMENOST.SI

Številka 12/2017 (4)

- Raziskava: Mediji in osnovnošolci (7-12 let) v Sloveniji.
- Najava raziskave: Medijske navade gluhih in naglušnih ter slepih in slabovidnih oseb

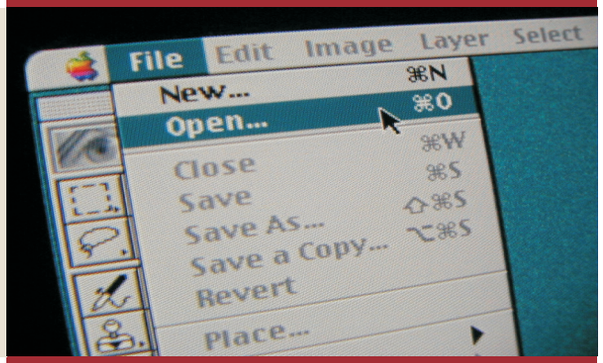

Uvodnik
Pozdravljeni v četrti izdaji spletnega informatorja Medijska pismenost.si, katerega namen je informiranje raziskovalcev in širše javnosti o raziskavah na temo Medijske pismenosti.
Tokrat vam predstavljamo objavljeno raziskavo Mediji in osnovnošolci (7-12 let) v Sloveniji. Hkrati najavljamo raziskavo Medijske navade gluhih in naglušnih ter slepih in slabovidnih oseb, katero bomo tudi v kratkem objavili. Vsi zbrani podatki bodo na voljo tudi v Arhivu družboslovnih podatkov.

Želimo si, da nas kontaktirate, če delujete na področju ali če imate predloge, želje ali vprašanja.

Zbiranje RSS povzetkov novic

V želji po kvalitetnem preučevanju medijskega prostora v tako v Sloveniji kot primerjalno z drugimi državami vam nudimo bazo RSS novic. Baza letno vsebuje približno 600.000 RSS naslovov in kratkih povzetkov novic v slovenskem, nemškem, hrvaškem in angleškem jeziku.

Baza omogoča vrsto statističnih in vsebinskih analiz ter mednarodnih študij, tako glede vsebine, tona, kot tudi analize uporabe besed v naslovih in povzetkih novic.

Več informacij: www.pismenost.si

Rezultati raziskave o medijskih navadah osnovnošolcev

Lastna uporaba naprav je majhna (7-12 let)

- Le vsak šesti otrok ima v lastni uporabi televizijo.
- Radio ima v lastni uporabi okvirno tretjina otrok 1. do 6. razreda OŠ.
- Računalnik ali tablico ima v lastni uporabi več kot tretjina otrok 1. do 6. razreda OŠ.
- Malo manj kot polovica osnovnošolcev ima v lastni uporabi napravo z dostopom do interneta.
- Tretjina ima v lastni uporabi lasten aktivni pametni telefon.
- Vsak šesti osnovnošolec od 1. do 6. razreda ima v lastni uporabi videoigre z ekranom.

Aktivnost na družbenih omrežjih glede na mnenja staršev je majhna

- Po izraženem mnenju staršev ima le vsak deveti otrok profil na družbenem omrežju. V prvi triadi OŠ ima profil le 1,6 % otrok, v drugi triadi pa že 25,4 %.
- Le vsak osmi otrok naj bi imel objavljen svoj priimek in ime, vsak deseti fotografijo, vsak dvajseti svoj selfie in praktično nihče po mnenju staršev nima objavljene slike sebe v provokativni pozi.
- Le vsak 22-ti otrok ima objavljene fotografije drugih, ki so jih otroci ujeli delati nekaj nenavadnega, zabavnega.

Priporočljiv povprečni dnevni ekranski limit glede na mnenja staršev je okvirno eno uro

Po mnenju staršev je primeren dnevni limit 56 minut dnevno. Ta dnevni limit pa 7 do 12-letniki po mnenju staršev, ki naj bi imeli kontrolo nad uporabo elektronskih naprav, presežejo že z gledanjem televizije (71 minut). Otroci navedene starostne skupine v resničnosti za ekranom preživijo vsaj še enkrat toliko (35 minut na računalniku ali tablici, 23 minut na mobilnem telefonu in 7 minut na konzoli za video igre). Iz analize glede na starost otroka je razvidno, da s starostjo otroka izpostavljenost zelo narašča. Še več, ker smo analizirali mnenja staršev, je pričakovati, da je v realnosti izpostavljenost ekranom še večja (raziskovalna pristranskost in povezani zaželjeni odgovori).

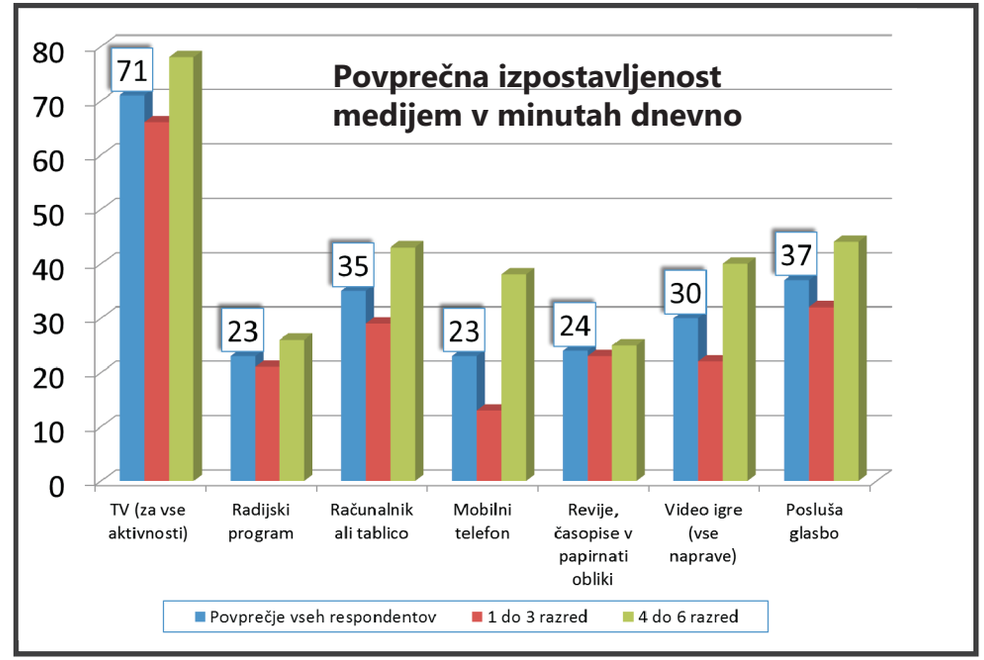

- Otroci so največ izpostavljeni televiziji. Povprečno otrok dnevno uporablja televizijo za gledanje TV programa in video vsebin ter igranje iger 71 minut.
- Računalnik uporablja malo več kot polovico ure.
- Radijski program in mobilni telefon ter tiskane medije uporablja malo več kot tretjino ure. Konzolo za video igre po mnenju staršev uporabljajo otroci povprečno 7 minut dnevno.
- Na internetu so otroci skoraj pol ure dnevno (otroci prve triade osnovne šole skoraj tretjino ure).
- Video igre igrajo povprečno pol ure (otroci druge triade osnovne šole 40 minut dnevno). Starši ocenjujejo, da je le desetina teh iger nasilnih.

Razlike med otroci glede izpostavljenosti ekranom/medijem so velike

Da bi dobili še boljši vpogled, smo otroke razdelili okvirno na tretjine glede na izpostavljenost medijem. Za zgornjo tretjino otrok glede izpostavljenosti ekranom je povprečje za televizijo skoraj 2 uri, za računalnik več kot ura. Skupno so otroci veliki uporabniki (okvirna zgornja tretjina glede na izpostavljenost medijem, ki v vzorcu pomeni točno 1.000 izmed 2825 respondentov) izpostavljeni medijem 6 ur in pol dnevno.